

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.303/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 17 december 2003 door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg", heeft op 8 januari 2004 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Haar onderzoek heeft daarnaast ook geleid tot een aantal andere opmerkingen. Daaruit kan echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een volledig en exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten ⁽¹⁾.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt de omvorming van twee Vlaamse openbare instellingen, met name het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel en het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem, tot het "Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg", een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap in de zin van artikel 13 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna: kaderdecreet).

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

3. De Vlaamse Gemeenschap vindt de bevoegdheid voor het vaststellen van de ontworpen regeling in de gecombineerde bepalingen van artikel 5, § 1, I, 1°, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

⁽¹⁾ De Raad van State moet overigens opmerken dat hij geen antwoord heeft mogen ontvangen op de vragen die, met toepassing van artikel 82, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, door de auditeur-verslaggever aan de gemachtigde van de regering zijn gesteld. Het ontbreken van de nodige toelichtingen bij het ontwerp bemoeilijkt uiteraard de taak van de afdeling wetgeving. Deze kan bovendien niet wachten met het uitbrengen van haar advies, gelet op het feit dat dit binnen de termijn van dertig dagen is gevraagd.

Luidens het voornoemde artikel 5, § 1, I, 1°, zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid betreffende de zorgverstrekking in en buiten de verplegingsinrichtingen, onder voorbehoud van een aantal niet ter zake doende uitzonderingen. Het voornoemde artikel 9 machtigt de gemeenschappen om, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten.

4. Zoals de Raad van State heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van de bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen ⁽²⁾.

De ontworpen bepalingen blijken de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Zoals hiervóór is opgemerkt, is het de bedoeling dat het Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg in de plaats komt van het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel en het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem. De ontworpen bepalingen zullen dus in de plaats komen van de bepalingen die betrekking hebben op de twee voornoemde instellingen, zijnde de bepalingen van titel I, hoofdstuk 4 (artikelen 8 tot 30), van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid. Het verdient aanbeveling die bepalingen met het ontworpen decreet op te heffen. Weliswaar zou de opheffing later ook kunnen gebeuren bij een besluit van de Vlaamse Regering, te nemen met toepassing van artikel 16 van het ontworpen decreet. Het is evenwel beter dat de decreetgever zelf de bepalingen opheft die rechtstreeks te maken hebben met het voorwerp van de door hem goedgekeurde regeling.

⁽²⁾ Advies 33.992/3 van 5 november 2002, Parl. St., Vl. Parl., 2002-03, nr. 1612/1, (85), pp. 90-91, nr. 3.

6. In het ontwerp wordt op verscheidene plaatsen verwezen naar het zogenaamde Comptabiliteitsdecreet. Op 18 september 2003 heeft de Raad van State advies 35.804/1 gegeven over een voorontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, maar dit voorontwerp is tot op heden nog niet ingediend bij het Vlaams Parlement. De verwijzingen naar dat ontworpen decreet zijn dan ook precair, temeer daar het niet uitgesloten is dat de inwerkingtreding ervan nog enkele jaren zou kunnen uitblijven.

Indien het thans voor advies voorgelegde ontworpen decreet eerder in werking zou treden dan het Comptabiliteitsdecreet, zullen de verwijzingen naar dat laatste decreet derhalve moeten worden weggelaten, of herwerkt tot verwijzingen naar de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991; indien het thans ontworpen decreet in werking zou treden nadat het Comptabiliteitsdecreet in werking is getreden, zal erover gewaakt moeten worden dat de verwijzingen naar dat laatste decreet rekening houden met de tekst zoals die, na de bespreking en de eventuele amendering in het Vlaams Parlement, door de decreetgever zal zijn aangenomen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 8

7. Artikel 8 van het ontwerp wijkt af van artikel 12 van het kaderdecreet. Men schrijve dan ook, in het eerste lid: "In afwijking van artikel 12 van het kaderdecreet ...".

Het criterium van het behoud van de eigen autonomie is voorts erg vaag. De Raad van State vraagt zich af hoe dit criterium in de praktijk toegepast moet worden. Het verdient aanbeveling te verduidelijken wat bedoeld wordt.

8. Volgens het tweede lid is de bepaling van het eerste lid (d.w.z. de vrijstelling van de verplichting om een machtiging van de Vlaamse regering te verkrijgen) niet van toepassing als het "nieuwe initiatief" onderworpen is aan erkenning door de Vlaamse regering.

.../...

De uitdrukking "nieuw initiatief" is enigszins dubbelzinnig. De tekst van het tweede lid kan beter geredigeerd worden in de zin van de toelichting bij artikel 8:

"De voorafgaande machtiging van het agentschap door de Vlaamse regering blijft vereist als de op te richten samenwerkingsvorm onderworpen is aan het vereiste van een erkenning door de Vlaamse regering."

Artikel 9

9. Het derde lid roept een aantal onverenigbaarheden in het leven, "onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van artikel 11".

Het is niet duidelijk wat met de verwijzing naar artikel 11 bedoeld wordt. De tekst kan beter gepreciseerd worden.

Artikel 16

10. In paragraaf 1 dienen de woorden "betreffende het Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg" te worden weggelaten.

11. Paragraaf 2 dient te worden geredigeerd als volgt:

"De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan zij:

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren;

.../...

- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd."

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER